

Guanyes tu

Quan diem *en Pere ve* volem dir que allò que fa en Pere és precisament venir (i no quedar-se a casa, estar-se a tal o tal lloc, etc). i quan diem *Ve en Pere*, volem dir que qui ve és precisament en Pere (i no en Joan, l'Antònia, etc). Si diem *La Maria del Mar canta* expliquem què fa o a què es dedica la Maria del Mar, però si diem *Canta la Maria del Mar* informem de quin artista o cantant actua. Notem, encara, que podem dir *Pago jo*, cosa que significa que el compte va a càrrec del qui parla, amb exclusió dels altres, però seria absurd de dir *Pesco jo*, perquè semblaria que solament el qui parla es dedica o es pot dedicar a la pesca. I, amb un subjecte indeterminat, podem dir únicament, per exemple, *Raja aigua*, *Cauen gotes* o *Passen dies*, és a dir, amb el subjecte després del verb: les oracions *Aigua raja*, *Gotes cauen* i *Dies passen* són pràcticament impossibles, o caldria cercar, si de cas, un context especialíssim perquè poguessin tenir existència real en l'acte de la parla. Podriem dir que en oracions com *Pago jo* o *Cauen gotes*, formades per un verb intransitiu, o usat intransitivament, i el subjecte —col·locat després—, aquest subjecte s'integra en la part predicativa de l'oració: en aquestes oracions, no es diu o predica alguna cosa del subjecte sinó que aquest subjecte

constitueix un dels elements d'una cosa que diem que s'esdevé. I, de fet, encara podríem dir el mateix d'oracions com *Ho ha fet ell* o *L'acompanyava en Ramon*, en què hi ha un complement directe representat per un pronom feble.

Amb designacions determinades com *tu* o *vostè* fent de subjecte, doncs, tant podem dir *Vostè pregunta* o *Tu guanyes* com *Pregunta vostè* i *Guanyes tu*, però el significat no és pas el mateix en el primer cas que en el segon. I ens sembla evident, i aquest és el punt essencial de la qüestió, que en més d'una ocasió, quan es diu *Vostè pregunta* o *Tu guanyes*, *el que es vol dir, en realitat, és Pregunta vostè* i *Guanyes tu*. Com en els exemples anteriors, *Vostè pregunta* es diu o s'hauria de dir, per oposició a *Vostè respon*, *Vostè calla*, etc., i *Tu guanyes* per oposició a *Tu perds*, *Tu fas taules*, etc. Però si és qüestió d'assenyalar a algú —algú que tractem de vostè— que té l'ús de la paraula per a preguntar el que vulgui, cal dir *Pregunta vostè* (vostè i no el del costat). I en un petit litigi personal, en una juguesca, un cop resolt a favor de l'un o de l'altre, diríem normalment *Guanyes tu* (i no jo) o *Guanyo jo* (i no tu).

Albert Jané